

با موافقت مقام معظم رهبری صورت گرفت

عفو یا تخفیف مجازات تعدادی از محکومان

پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری: به مناسبت فرارسیدن اعیاد سعید قربان و غدیرخم، رهبر انقلاب اسلامی با عفو یا تخفیف و تبدیل مجازات دوهزار و ۸۲۰ نفر از محکومان محاکم عمومی و انقلاب، سازمان قضایی نیروهای مسلح و...

صفحه ۳

یکشنبه ۱۰ مرداد ۱۴۰۰ | ۲۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ | ۱ آگوست ۲۰۲۱

آخرین جلسه مبارزه با کرونا در دولت دوازدهم برگزار شد

نبرد روحانی با دوگانه‌سازی‌های کرونایی

گروه سیاست: از چهارم اسفند سال ۹۸، یعنی روزی که رئیس‌جمهور در حکمی وزیر بهداشت را مأمور تشکیل «ستاد ملی مبارزه با کرونا» کرد، کمی بیش از ۱۷ ماه گذشته و روز گذشته، هفتاد و هشتمین یا به عبارتی آخرین جلسه ستاد...

صفحه ۲

سال هجدهم | شماره ۴۰۶۳ | ۱۲ صفحه | ۷۰۰۰ تومان

تیترو

از گروه تروریستی طالبان نمی‌شود دولت ساخت

گفت‌وگو با عضو کمیسیون امنیت ملی

صفحه ۴

تیترو

پایان راه اصلاح‌طلبان و روحانی؟

صفحه ۳

درخواست حزب اتحاد ملت برای مجوز تجمع اعتراضی

صفحه ۳

پرسپولیس چه چیزی دارد که بقیه ندارند؟

صفحه ۱۱

به بهانه ۸۰ سالگی مسعود کیمیایی

صفحه ۶

ایمان از سرترس می‌آید

گفت‌وگو با فریبا هشترودی

صفحه ۷

حرف اول

لزوم برخورد با قاچاقچیان انسان

احسان هوشمند

۱- آوارگی، مهاجرت و پناهندگی مفاهیمی آشنا در دنیای جدید هستند. تاریخ ایران ما نیز در سده اخیر با موضوع مهاجران، آوارگان و پناهندگان گره خورده است؛ مانند ورود هزاران مهاجر لهستانی در جنگ دوم جهانی که در هراس از هیتلر ترک میهن کرده و به ایران روانه شده بودند و پذیرایی ایرانیان از صدها هزار کرد عراقی که در میانه دهه ۵۰ خورشیدی به ایران آمدند و بیش از دوونیم دهه در ایران حضور داشتند و حضور میلیون نفر از میهمانان افغانستانی که در چهار دهه گذشته به ایران مهاجرت کرده‌اند. همچنین مهاجرت صدها هزار نفر از هموطنان ایرانی به دیگر کشورها به ویژه در چهار دهه گذشته وجه دیگر رویارویی ایرانیان با مهاجرت را نمایان می‌کند.

۲- چند میلیون نفر از شهروندان کشور برادر، دوست و هم‌تبار یعنی افغانستان در ایران مستقر شده و زندگی می‌کنند. در حوزه‌های مختلف اقتصادی نیز از ظرفیت این نیروی مهاجر در کشور استفاده شده است. حضور و حتی اشتغال مهاجران افغانستانی در بخش وسیعی از جغرافیای ایران به امری عادی بدل شده است. در سال‌های گذشته به‌ویژه پس از کاهش اعمال تحریم‌های ترامپ علیه ایران و به دنبال آن افزایش قیمت دلار و تورم و گرانی ناشی از آن در کشور گروهی از مهاجران افغانستانی مهاجرت از ایران و عزیمت به ترکیه و از آنجا مهاجرت به اروپا را برگزیدند. البته موقعیت خاص مرزهای غربی ایران به عنوان دروازه اروپا موجب شد تا افزون بر مهاجران و آوارگان افغانستانی گروهی از آوارگان از دیگر کشورهای منطقه از جمله پاکستان، بنگلادش، هند، عراق، سوریه و حتی کشورهای دوردست‌تری مانند میانمار، سومالی، مصر، آفریقای جنوبی و دیگر کشورها مسیر مهاجرت از طریق ایران به اروپا را برگزیدند.

۳- در سال‌های گذشته بر اثر تحولات اقتصادی و سیاسی در ایران و کاهش ارزش پول ملی و در نتیجه افزایش میل خروج گروهی از مهاجران افغانستانی از ایران و نیز تردد آوارگان از سایر کشورها از طریق ایران، مرزهای غربی شاهد روال تازه‌ای از تردد و قاچاق انسان از طریق مرزهای شمال غربی شده است. این شرایط جدید موجب شده تا هزاران شهروند غیرایرانی و نیز هزاران ایرانی برقی خروج غیرقانونی از ایران از طریق قاچاقچیان انسان از مرزهای شمال غربی اقدام کنند...

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

اصل ۸۵: پنهان‌کاری یا ضرورت؟

سیدعلی مجتهدزاده وکیل دادگستری

نظرات مردم و کارشناسان فراهم است. (۳) متن نهایی دائمی نمی‌شود بلکه موقت سه تا پنج ساله است و امکان اصلاح برای دائمی شدن وجود دارد. در دلایل حقوقی بسیار ساده و روشنی، پاسخ مرکز پژوهش‌های مجلس برای روشن‌شدن ضرورت بررسی طرح صیانت بر اساس اصل ۸۵ قانون اساسی نه تنها قانع‌کننده نیست بلکه می‌تواند عذر بدتر از گناه هم باشد. اگر بخواهیم به همان ترتیب پاسخ‌های این مرکز توضیح دهیم، باید بگوییم که اولاً وجود پیچیدگی فنی و ذی‌نفعان فراوان برای یک فرایند قانون‌گذاری در قدم نخست ضرورت بررسی شفاف و علنی آن را بیشتر می‌کند نه بردن آن به جلسات غیرعلنی. مضافاً اینکه هر طرحی در مراحل مختلف رسیدگی مستند به قانون این‌نامه داخلی مجلس مرحله بررسی در کمیسیون‌های تخصصی را طی خواهد کرد. چرا در همان مراحل عادی که طرح در کمیسیون تخصصی بود، این پیچیدگی‌ها بررسی و با ذی‌نفعان مذاکره نشد؟ بعضی از قوانین را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیون‌های داخلی خود تفویض کند. البته قوانین وضع‌شده در این فرایند «آزمایشی» خواهند بود و برای دائمی‌شدن مطابق ادامه همین اصل نیاز به تصویب در صحن علنی دارند. با توجه به آنچه از اصل ۸۵ قانون اساسی یادآوری شد، سؤالی که مجلس باید پاسخ‌گویی آن باشد، این است که ضرورت بررسی این طرح در کمیسیون و طبق مفاد این اصل چیست؟ به‌طور مثال آیا یک محدودیت و فوریت زمانی خاص برای این کار وجود داشته که باید این طرح با حداکثر سرعت به سرانجام می‌رسیده و بررسی آن در صحن علنی امکان این را می‌گرفته است؟ یا اینکه کمیسیون فرهنگی ویژگی خاصی برای تصویب نهایی این طرح داشته که صحن علنی از آن برخوردار نیست؟ آیا ضرورتی امنیتی باعث این کار شده است؟ یا از این دست سؤالات می‌توان چنین مورد را مطرح کرد که نشان می‌دهد قید اول این بخش از اصل ۸۵ قانون اساسی یعنی داشتن «ضرورت» برای واگذاری اختیار قانون‌گذاری صحن مجلس به کمیسیون‌های داخلی محل ابهام و تردید جدی است. تاکنون فقط یک مرجع در مجلس سعی کرده به سؤالات موجود درباره دلایل اعمال اصل ۸۵ قانون اساسی برای طرح یادشده پاسخ دهد و آن هم مرکز پژوهش‌های مجلس است. این مرکز در حساب رسمی تویتر خود چنین نوشته است: «سؤال: چرا باید طرح حمایت از حقوق کاربران در قالب اصل ۸۵ بررسی شود؟ پاسخ: (۱) طرح از پیچیدگی‌های فنی برخوردار است و ذی‌نفعان زیادی دارد. (۲) با هشدار و پیگیری شدن امکان مداخله

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

دسترسی به فضای مجازی، حق بنیادین

صالح نقره‌کار وکیل دادگستری

دسترسی‌های مردم ایجاد و شائبه نقض اصل ۲۵ قانون اساسی و نقض حریم خصوصی و اعمال تجسس را پدیدار کرد. یا باید به مردم توضیح داده شود که این برداشت اشتباه است یا سوگیری‌ها را تغییر داد. مردم نباید نگران آزادی‌های شهروندی خود با اتکا به اصل ۲۴ قانون اساسی باشند. ۳- حق استفاده از فضای مجازی به‌مثابه حقوق مکنت افراد به دسترسی محتوای اطلاعات منتشره در جهان آزاد و حق بیان نظر و تبادل آرا اندیشه و مالا مشارکت در توسعه دموکراسی قلمداد می‌شود. امروزه نقش مؤثر و مثبت اینترنت در بسط حقوق بشر و توسعه انسانی در سراسر جهان انکارناپذیر است. می‌کنند قواعدی منطبق با خیر عمومی و وجدان اجتماعی در این عرصه وضع کنند. تضمین و تسهیل این حق یک انتظار شهروندی است. خیرخواهی برای محدودکردن حق سوازاو نیست؛ بلکه تضمین و تسهیل فضای مجازی بهره‌مند باشند. محدودیت مردم دوست ندارند کسی آنها را محجور تلقی کند. شهروندان حق دارند از مواهب توسعه و دانش به اتکای فضای مجازی بهره‌مند باشند. محدودیت دسترسی به فضای مجازی خلاف حقوق شهروندی و ناقض حقوق بنیادین است. پیامد تصمیمات محدودکننده در دسترسی شهروندان به فضای مجازی خسارت‌بار است. ۲- این محدودیت‌های خودبنیاد ذیل عنوان صیانت از فضای مجازی و واگذار کردن تصویب آن به کمیسیون فرعی در قالب اصل ۸۵ قانون اساسی، به لحاظ کاربری‌های متنوع شهروندان از این عرصه جهانی، بی‌بها و نگرانی‌های جدی برای کسب‌وکارها

ادامه در صفحه ۹

سرمقاله

ایدئولوژی تصویری و ویرانی سازمان قدرت

کیومرث اشتریان

پیش‌ازاین در سرمقاله «مؤکراسی توده‌ای دیجیتال و جنبش زرد» درباره رسانه‌های اجتماعی سخن گفته‌ام. امروز در پی آنم که سوبیه‌های دیگری از رسانه‌های اجتماعی را بازگویم. جان سخن این است: امروزه توده‌ها برای کنش سیاسی از عکس، پیام، «فایل ویدئو»، نمادها، سخن‌های کوتاه و تمایلات لحظه‌ای خود به‌مثابه نیروی محرکه استفاده می‌کنند. در بسیاری از کشورها، توده‌ها جنبشی جنون‌آفرین به جانشینی سیاست برمی‌گزینند. البته آنان مقصر نیستند. این ماییم که رسم سودا در افکنده‌ایم و از باورهای بلند رسانه‌های رسمی به باورهای خرافه پرداخته‌ایم. این ماییم که رابطه توده را با متفکران بریده‌ایم. سازمان اجتماعی قدرت را از کارآمدی تهی کرده و پیوند دولت را با اندیشمندان سست کرده‌ایم تا به خیال خود مردمان را به سبایق خویش بسازیم. غافل از اینکه توده، «خوابی» که رسانه رسمی ما برایش دیده را با «خیالی» که از رسانه‌های اجتماعی بر ساخته بر هم می‌زند. و اما شرح سخن این است که امروزه توده‌های جوان نیازی به خواندن متون ایدئولوژی‌های سیاسی نمی‌بینند و مانند هم‌نسلان ما برای پیکار سیاسی منتظر نظریه‌پردازی ایدئولوگ‌ها نمی‌مانند. به این عبارت‌ها که از برخی توییت‌ها برگرفته شده، توجه کنید: «چرا اصلاً برای اعتراض باید اهدافمون والا باشه؟ رگ و پوست‌کنده بکم من یکی خیلی از دردم اینه فلان چیز تو کشورم نیست، سینما فیلم روز نمی‌ذاره، استریم نداریم، نمی‌تونم برم کمیک کان، نمی‌تونم ... بشم، همین چیزای کوچولو و سطحی. من هیچ هدف آسمانی والایی ندارم». یا توییت دیگر: «بچه‌ها ببیند راستش رو بکم من دلم نمی‌خواد مهاجرت کنم. دلم می‌خواد تو شیراز زندگی کنم. همین‌جا بی ... باشم. همین‌جا نوشیدنی سیف» بتونم تهیه کنم. و همین‌جا از سفورا و آمازون خرید کنم. درحالی‌که عصر می‌رم خونه مامانم و هفته‌ای یک شب داداشم و پسرش رو ببینم. من دلم می‌خواد همین‌جا باشم». محتوای رسانه‌های مجازی، خود جای ایدئولوژی را می‌گیرد. تصویرهای «نوستالژیک» که در پیام‌رسان‌های اجتماعی پراکنده است، احساس گنگ و غریبی به گذشته را در افراد پدید می‌آورد که حقانیتی ددستی برای کنش سیاسی فراهم می‌کند. این احساس حقانیت سرویوشی بر تناقض‌های فکری می‌گذارد. هژرمان با شعار «مرگ بر ...» از یک سوزه تاریخی حمایت می‌کند و اساساً هیچ تناقضی را هم احساس نمی‌کند. همان که نواذهای مدنی مانند مجلس و احزاب و متفکران پیام‌مشروطه را نابود کرد و فرصتی تاریخی را که برای نخستین بار در عصر جدید برای ایران پدیدار شده بود، سرکوب کرد؛ اما نکته مهم در تناقضات درونی یا غایب فکری چنین گرایش‌هایی نیست. مهم این نیست که این گرایش‌ها ایدئولوژی هستند یا نیستند یا چه میزان استحکام نظری و غنای «اتنلکتوئل» دارند یا ندارند. مهم این است، تکرار می‌کنم، مهم این است که این «ایدئولوژی»‌های صوری و تصویری توان سیاسی‌کردن توده‌های غیرسیاسی را دارند. چنین رویکردهایی جریان‌ساز و موج‌خیز و شهرآشوب‌اند. سرخوشان عشق و جویندگان شادی را به سرداران افسانه‌ای حرکت اجتماعی تبدیل می‌کنند. ساختار فکری جوامع را می‌توان در قالب یک هرم نمایان کرد. در رأس این هرم حاکمان، در میانه آن نجبان و سرآمدان فکری و در قاعده هرم انبوه درمان‌اند.

ادامه در صفحه ۴

روزنامه شرق منتشر کرد
جامع‌ترین تقویم فرهنگ، هنر و رسانه همراه با ۱۰۰ عکس رویداد مهم قرن
قیمت: ۶۰ هزار تومان
تلفن سفارش: ۸۸۹۰۳۵۴۸

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید
دومین روزنامه پر بازدید ایران در فضای مجازی
sharghdaily.ir

روزنامه شرق
دومین روزنامه پر بازدید ایران در فضای مجازی
sharghdaily.ir

ادامه در صفحه ۲